

Kaszás István

Álruhás tündér

A hely, ahol szárnyaikat bontogatták, valaha élhető volt. Idővel a zöld zöldecs lett, a múltból elveszett a meseszerű, a jelen egyszer csak beszürkült, régi önmaga tetszhalottá vált. Városukat kiforgatta az őszi és tavaszi vásárok ripacszkodó magamutogatása, a régiiek síron túlról érkező intelmeit elnyomta az autók és buszok berregése, amit álszent tapintatból sokan nem akartak észrevenni. A város már régen valóságon túli volt, de a mindig rohanó tömeg nem érzékelte. Nehéz is lett volna, mert a fülekhez odaragadt a telefon, a pihenni vágyó test tekintete pedig a képernyőre tapadt. Lábuk alatt kőként ott porladt az eltörlésre ítélt múlt. Úgy tűnt, hogy a további rombolás megakadályozására kevés az emberi erő, csak a csodák segíthetnek, jóságos tündérek közreműködésével. Szamizdat formájában meg is jelent egy reményt adó, figyelemre méltó tanulmány, *Hogyan ismerjük fel a tündéreket* címmel, mely a hatalom minden ármánykodása ellenére is eljutott az általuk csak *széles népi tömegeknek* leminősített olvasóközönséghez. A könyv a legfontosabbat hozta el a csodára éhes embereknek: a Reményt! A tanulmány szerzői mindjárt az elején leszögezik, hogy a tündérek itt élnek közöttünk teljesen hétköznapi külsővel, de csodálatos átváltozásokra képesek. Nem kell feltétlenül a férfinak egy békát megcsókolnia, hogy ez a mesés átváltozás bekövetkezzen, de az igazsághoz hozzátartozik az is, nem mindenkinek van meg a képessége, hogy egy hétköznapi nőben megsejtse a tündért.

E hétköznapiságba csomagolt kedves teremtetések nem kedvelik a feltűnést, sem a tolakodó pillantásokat, a felállványozott épületek felől hallatszó füttyögetést, de még a túlzott udvariasságot sem a bejárati ajtóknál, ahol a nőt maga elé engedő férfinép arról próbál meggyőződni, hogy a hátsó formák összhangban vannak-e mindazzal, amit szemből láttak. Mivel sok férfi kicsinyesen megragad a külső szemlélődés mellett, észre sem veszi, a forma mögött megbújó csodát. Elbizonytalanodás idején nagy segítséget jelenthet az illegálisan terjesztett szakkönyv, mely tudományos igényű magyarázatait olvasmányos formában tárja a nyájas olvasó elé. Tekintható afféle füves könyvnek, és számos általánosítható érvényű megállapítása könnyebbé teszi eligazodásunkat ebben a túlságosan is anyagelvűvé kényszerített világban, ahol a csodákat is bizonyítási kényszerek alá vetik, és egy jóságos tündérnek majdnem úgy kell félnie, mint hajdanán a seprűn száguldozó boszorkányoknak. A könyv egyébként tárgyilagos, végigolvasva mégis az a benyomásunk, hogy hajszálnyira – ami tündérekről lévén szó természetesen aranyhajszálnyit jelent – a tündérek felé enyhén részrehajló, de azért pártossággal nem vádolható. A mű nagyon gyakorlatias példákön át vezet bennünket, hogyan tegyük

szert kellő jártasságra e tüneményes teremtmények felismerésében. Megkímél bennünket olyan nyilvánvaló banalitásoktól – egyetlen példától eltekintve – amikor százszázalékos bizonyossággal felismerhetjük a tündért. Leszállunk a buszról, és széles mosollyal egy manökenszerű hölgy megkér bennünket, hogy legalább a színházig kísérjük el, hogy megkímélhesse magát a tolakodó pillantásoktól, és a tapintatlan megjegyzésektől. – Addig is beszélgessünk – javasolja meghitt bizalommal, majd úgy folytatja: – magáról első pillantásra látszik, hogy rendkívül értelmes ember. Teljesen egyértelmű ilyenkor, hogy a lelkünk mélyébe látó, féltett belső értékeinket azonnal felismerő tünemény, nem akárki Tündérországbán. Mindjárt az elején ajánlja a könyv, hogy figyeljünk jobban azokra a magukat külső jelentéktelenségbe rejtő nőkre, akik amikor a csekk köteget beadják a postán, az üvegportáiban, mint egy tükörben, alig észrevehetően ellenőrzik magukat, hogy a legmegfelelőbb külsőt öltötték-e magukra. Legyünk résen olyankor is – javasolják a szerzők – (öttagú tudós csoport közös műve a könyv) ha a piacon feltűnik egy jelenség két jó nagy bevásárló szatyorral megpakolva, és így, súlyos terheket cipelő kezeivel is próbálkozik egy-egy homlokába nem megfelelően lógó hajtincset megigazítani. Kezdjünk el rögtön gyanakodni. Mint köztudott az álruhás tündérek a szerénynek tűnő álca mellett is rendkívül igényesek. Ha kint a szabadban, erdőben – folytatja a bizonyítékok sorát a könyv – találkozánk egy olyan hölgygel, aki előtt a hazafelé tartó ösvényen egér futna át, és ő arrafelé már egy tapodtat sem hajlandó tovább menni, inkább kilométereket kerül, szinte biztosra vehetjük, hogy álruhás tündérral találkoztunk. Óvni kell ezeket tiszta szívű csodálatos lényeket, nem szabad őket megrikatni, mert bánatkönnyeikből halálos veszedelmet jelentő feneketlen tó keletkezik, ahova ártatlanok is beleveszhetnek.

A szép Margit nem tudta magáról, hogy tündér, kezdetben Gerzson sem, csak sejtette. Hosszas bizonyítási eljárás során győződött meg róla. Az csak egy dolog, hogyha a Jobb mint otthon sörözőbe – ahol süteményeket is árultak – ha Margit belépett, akkor a csapos többnyire túlfuttatta a korsóba szánt sört, mert nem tudta levenni pillantását a nőről, a gépkocsivezetők pedig nagyon udvariasan megálltak a zebra előtt, mert álló járművel hosszabb ideig gyönyörködhetnek a jelenségben. Gerzsont nem is ez győzte meg.

Margit egyszer a *Nagyi konyhája* étteremben fél ebédjét otthagya az asztalon. Az éppen arra posztoló hajléktalanok egyike lecsapott rögtön az ételmaradéokra. Margit valamiért tíz lépés után visszafordult és meglátta a tányérjába beletúró éhes embert, aki csak úgy tömte a szájába a maradék sült krumplit. Talán még a tehénszemű Hérának sem kerekedett el soha úgy a szeme, mint Margitnak. Lassan, de határozottan visszasétált. Megállt a kanál, a kés, a villa a levegőben. Az étterem feszülten figyelte mit tesz most a nő. Nem fintorgatta az orrát, rámosolygott a férfira – Ne azt egye jóember! Jöjjön velem és válasszon, mit szeretne. A nyáron is hosszú kabátot

viselő férfi tündért látott maga előtt. Nem is étteremben volt már, hanem egy palotában. – Ne háláلكodjon, válasszon! Én is voltam már elég mélyen. Kifizette a kiválasztott ételt, és a maga természetességével észrevétlenül távozott, azaz csak hitte, hogy észrevétlenül. Gerzson meg volt győződve róla, hogy tündér sétált ki az ajtón. Követte a nőt az esős időben, ahol még a tócsák is tükrözték a tavaszi tünemény szépségét. Gerzson legszívesebben leterítette volna elé kabátját, hogy az esővíztől megóvja, de a részegítő májusban már nem volt rajta kabát. Csuda módon egyszerre esett az eső, és sütött a nap, ez a lányt nem érdekelte, ő magában hordozta a csodát. A fiú, valami – elég jól esik most, nem de? – kérdéssel lépett be a nő mágneses vonzás terébe, ahonnan már nem tudott, és nem is akart szabadulni. Később, amikor már néhány próbát kiállt Margit mellett, a lány megengedte, hogy további szigorú próbatételek sikeres teljesítése esetén reménykedjen. Addig úgy viselkedett Tiborral, mint egy kézilabdakapus. A fiú a hatoson belülre nem jöhetett. Tibor emlékezett még régi tanulmányaira, hogy a nagy változásokat előre jelzik a csodák: egy üstökös, egy tündér, vagy más égi jelenség. És tényleg, jöttek a változások. Észrevették, hogy egyre kevesebb ügyet tussolnak el. Egyik munkahelyi főmufti úgy fizetett jutalmat a kiválasztottnak, hogy több pénz átvételét íratta alá velük annál, mint amit ténylegesen felvettek, a különbözetet zsebre vágta. – Örüljenek neki, hogy kaptak – vélte az igazgató. Valamelyik elégedetlenkedő, lebuktatta. Nagyot azért nem zuhant, más városban folytatta munkáját. A másik igazgatót nyugdíjazták, miután kiderült róla az a hanyagság, hogy az elhunyt munkatársak nevét nem vették le a bérkartonról, és fizetésükön a beavatottak osztoztak. Nyugdíjazással megúszta. Egy másik vezetőt be is kaszlisztak, mivel a kereskedelmi egységben saját árut, saját számlára értékesített a vezetés. – Nem biztos, hogy a mai időkben ezek a cselekmények egyáltalán feltűnnének a futottak még kategóriában – próbálta Gerzson a jelen viszonyokhoz hasonlítani a korábbi történéseket. Mindenesre akkor nagyon újszerűnek tetszett, hogy a törvény vonatkozott a főnökre is, nem csak a melósra. – Margit üstökös szerű feltűnése, vajon még milyen változásoknak az előjele? – tette fel óvatosan magának a kérdést.

Gerzson jobban bízott azokban a nőkben, akik elsőáldozók is voltak, vagy konfirmáltak, mert ha máskor nem is, gyerekkorukban imára kulcsolt kis kezükkel kapcsolatba kerülhettek a teremtővel. A tündérek száz százalékig élvezték bizalmát. Annak ellenére, hogy a tudományos ismeretek bővülése egyre nagyobb önbizalommal töltötte el az embereket, akik a természet leigázásáról, és nem a megóvásáról beszéltek, a szerelmes fiú egyáltalán nem hitte azt, amit számos média csatornán is sulykoltak, hogy a boldogság érzésének kiváltója az agyban játszódó kémiai folyamat. – Érdekes, az igazán nagy tudósok, mind arról vallanak, hogy a teremtő intelligencia léte nélkül nem tudják elképzelni a világunkat. Ő is így vélekedett.

Margittal régen egyetértenek abban, hogy mindenki csak abból adhat, ami van neki. Boldogságot csak boldog embertől kaphatsz, és az nem úgy van, hogy szereket viszel a testedbe, a kémiai folyamatok hatására boldog leszel te is, és a társad is. Tudást is csak az adhat neked, aki nem csak hiszi, de képes is kulturáltan bebizonyítani igazát. És ugyanígy van a célokkal is, arra figyelj, akinek vannak céljai, és azokat folyamatosan el is éri. A mikroszkóp, és a távcső kitágította a világot, amit az ember érzékelné tud, de a hatalmas léptékváltás szinte megemészthetlenné vált a földi halandók számára. Már nem csak eső és hó, hanem hírek tömkelege zúdult az emberek nyakába, amit képtelenek voltak feldolgozni. Azelőtt a sarki kocsmában, vagy a házmestertől minden lényeges dolgot meg lehetett tudni. A tündér és rajongója ekkorra már egymás mellé bújva beszéltek az énekes madaraktól ünneppé varázsolt világról, ahol talán ők is együtt raknak majd fészket. Ha egy ideig nem találkoztak, széttépett ölelésüket álmországban fércelték össze. Bókokkal, a fiú ugyan nem nagyon kényeztette el kedvesét, de mindaz, amit tett, ahogy mozdult és nézett, folyamatos szerelmi vallomással ért fel.

A környezeti silányulás Gerzson lelkét is megráncigálta, feneketlen kútba vetette, ahol élesre fent pengék sebeket ejtettek rajta. Elképzelte, hogy azt hazudja majd az ő tündérének, hogy nem szereti, de már csak a képzelgésre is, kongóan üres lett körülötte az addig könyvekkel és vágypakkal zsúfolt szoba. Mint aki gondolatban nagyot vétkezett, szinte futott, hogy bűnét jóvátehesse. – Szeretlek ebben a ruhádban! – mondta az ajtót nyitó lánynak kiszáradt torokkal, mégis megkönnyebülve, mint aki a sivatagból végre a vágyott oázisba megérkezett. – Mondd még egyszer! – gyorsult fel Margit lélegzete. – Ebben a ruhádban. Ne azt mondd, az elejét! – Szeretlek! E szóra a vázában a hervatag virágok karcsún imbolyogva felemelkedtek, szirmaikat kitárták, az ablakban a fagyottnak hitt orchidea virágba borult, odakint pedig rózsaszínbe öltöztek a barackfák. És a csodának még nem volt vége! A fiú ingeről lepattogtak a gombok, a cipőjére boruló nadrágszár bokája fölé kúszott, orra alatt csiklandós bajusz nőtt. Gerzson felnőtté vált.